

Čas primordiální

Každá událost má jednak „svůj“ vlastní čas, jednak se děje v časovém „prostředí“, jež je vytvářeno jinými událostmi (na které ona událost reaguje a které reagují na ni). To platí také pro model „primordiální události“: ta je nejmenším kouskem událostného, tj. vnitřně integrovaného dění, jež ke svému průběhu nepotřebuje nic vnějšího, tj. žádnou jinou událost. Vlastní (vnitřní) čas dění samotné události můžeme nazvat jejím (aktivním) časováním: událost časuje tím, že se děje. Naproti tomu je toto dění, tj. vnitřní časování, situováno v časovém prostředí, které je spíše jakýmsi časovým polem, vytvářeným nikoliv samotným vnitřním časováním mnoha okolních událostí, nýbrž časováním jejich reakcí, tj. výkonů jejich reaktibility. Teoreticky můžeme připustit primordiální události, kterým chybí reaktibilita, tj. které nejsou schopny reagovat na jiné události, jakož i takové, které toho sice schopny jsou, ale které fakticky v průběhu svého událostného dění na nic nezareagují. Obojí sice mají svůj vlastní (vnitřní) čas, ale zůstávají nesituovány v onom jim vnějším časovém prostředí, v němž jedině na ně může být ze strany jiných událostí reagováno a v němž jedině také samy mohou na jiné události reagovat. Z toho je zřejmé, že časová situovanost primordiální události není (a nemůže být) pro ni ryze vnějším určením, jemuž by se mohla jen pasívně podrobit, nýbrž že se každá taková událost nutně na své časové situovanosti aktivně podílí (totiž prostřednictvím své reaktibility). Z toho můžeme uzavřít, že časové pole (tj. onen společný čas, založený na reaktibilitě jednotlivých primordiálních a později i vyšších událostí) je původně aktivně vytvářeno (a nesen) primordiálními událostmi, a to nikoliv na základě jejich vlastního časování, nýbrž na základě odvozeného časování jejich reakcí (a tedy akcí).

(Písek, 950414-2.)